

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku, v trestnej veci obžalovaného **L. M.**, pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., vedený na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 31/2014, na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2014 v Bratislave, o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného **L. M.**, vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 31/2014, sa tomuto súdu **n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne podal 10. marca 2014 na Okresný súd Piešťany obžalobu č. 1 Kv 17/13/3300-33 zo 4. marca 2014 na **L. M.** pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obvinený **L. M.** ako konateľ spoločnosti **I. s.r.o. P.** v úmysle obohatiť sa na úkor tejto spoločnosti a ďalšieho účastníka **V. Š., nar. X.. A. X.,** v rozpore s ustanovením § 135 ods. 1 zákona č. 513/91 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, záujmami spoločnosti **I. s.r.o. P.** a za situácie, že daná spoločnosť evidovala voči rôznym veriteľom

celkové záväzky najmenej v sume 102.083,95 eur, dňa 26. júna 2012 v P., bez vedomia druhého spoločníka V. Š. uzatvoril pre spoločnosť I. s.r.o. P. nevýhodnú úverovú zmluvu č. 3/12 so spoločnosťou O. s.r.o. B. zastúpenej konateľom Ľ. K. na sumu 400.000,- eur, splatnú v celkovej výške do 26. decembra 2012, ktorú obvinený Ľ. M. zároveň zabezpečil záložným právom k nehnuteľnostiam patriacim spoločnosti I. s.r.o. P., evidovaným v katastrálnom území P., zapísaných na LV č. X., ktorých hodnota bola najmenej 602.000,- eur, ku ktorým sa viazalo prednostné záložné právo A., a. s. B. z titulu poskytnutého hypotekárneho úveru v tom období nesplatenj výške najmenej 247.000,- eur a obvinený Ľ. M. z takto získanej sumy čiastku 391.922,77 eur použil nie pre chod a ekonomickú činnosť spoločnosti I. s.r.o. P., ale pre vlastnú potrebu, a to najmä poskytnutím si dňa 25. júla 2012 súkromnej pôžičky pre seba ako fyzickú osobu v sume 350.000,- eur, ktorá bola v celej výške splatná až ku dňu 31. decembra 2017, pričom v dôsledku takéhoto postupu bola výrazne ohrozená schopnosť spoločnosti I. s.r.o. P. plniť záväzky voči bankovému a ostatným veriteľom, na základe čoho už dňa 27. septembra 2012 došlo k predčasnej splatnosti úverovej zmluvy č. 3/12 zo dňa 26. júna 2012 na sumu 406.000,- eur v prospech spoločnosti O. s.r.o. B., čo obvinený Ľ. M. písomným uznaním záväzku dňa 27. septembra 2012 akceptoval a následne napriek tomu, že bol dňa 4. októbra 2012 na valnom zhromaždení odvolaný z funkcie konateľa, dňa 8. októbra 2012 v P. bez vedomia a súhlasu druhého spoločníka V. Š. previedol na základe kúpnej zmluvy na spoločnosť K. I. s.r.o. P., zastúpenej konateľom V. J., ktorá bola ekonomickými a finančnými aktivitami prepojená so spoločnosťou O. s.r.o. B., nehnuteľnosti spoločnosti I. s.r.o. P., zapísané na LV č. X. za sumu 630.000,- eur, pričom kúpna cena spoločnosti I. s.r.o. P. uhradená nebola a v dôsledku predaja nehnuteľnosti sa spoločnosť I. s.r.o. P. dostala do stavu, že nie je schopná plniť svoje záväzky voči veriteľom, v dôsledku čoho bola konaním obvineného Ľ. M. spoločnosti I. s.r.o. spôsobená celková škoda v sume 774.925,84 eur.

Trestná vec obžalovaného Ľ. M. bola pomocou technických prostriedkov pridelená na prejednanie a rozhodnutie do oddelenia sudkyne JUDr. Pavlíny Krajčírovej pod sp. zn. 1 T 31/2014.

Na podklade námietok obžalovaného Ľ. M. z 18. marca 2014, ktoré boli súdu prvého stupňa doručené 24. marca 2014, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn.

5 Ndt 7/2014 z 29. mája 2014 rozhodol tak, že trestná vec obžalovaného Ľ. M., vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 31/2014, sa tomuto súdu neodníma.

Dňa 24. júla 2014 Okresnému súdu Piešťany boli doručené opätovné námietky obžalovaného Ľ. M. z 21. júla 2014, v ktorých namieta zaujatosť podľa § 31 ods. 1 Tr. por. sudcov Okresného súdu Piešťany a sudcov Krajského súdu v Trnave (č. l. 1782– 1784). Preskúmaním námietok zaujatosti najvyšší súd zistil, že ide v podstate o identickú námietku zaujatosti, ako bola použitá v podaní z 18. marca 2014 (č. l. 1757 – 1758), o ktorej už rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 5 Ndt 7/2014 z 29. mája 2014. Novú námietku zaujatosti obžalovaný doplnil informáciou o tom, že jeho spoluobvinený Ľ. K., ktorý bol medzičasom ešte v prípravnom konaní vylúčený na samostatné konanie, podal námietky zaujatosti, na základe ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením zo dňa 1. júla 2014 sp. zn. 5 Ndt 10/2014 tak, že trestnú vec obžalovaného Ľ. K. odníma Okresnému súdu Piešťany a prikazuje Okresnému súdu Trenčín. Za daných okolností rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v rovnakej veci a na základe rovnakých dôvodov námietok zaujatosti odlišne, a to i napriek tomu, že o námietkach zaujatosti rozhodoval prakticky ten istý senát. Je toho názoru, že v právnom štáte by nemal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodovať o tej istej otázke odlišne, a to v záujme zachovania právnej istoty účastníkov konania resp. obžalovaného. Za týchto okolností je dôvodný predpoklad, že ak by v jeho trestnej veci nedošlo k odňatiu veci Okresnému súdu Piešťany, prípadné rozhodnutie Okresného súdu Piešťany by mohlo trpieť v budúcnosti nezákonnosťou a eventuálne by mohol byť daný dôvod na podanie prípadného mimoriadneho opravného prostriedku. Vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci obžalovaného Ľ. K. navyše považuje za novú skutočnosť, a preto má za to, že je možné opätovne rozhodnúť o tejto námietke zaujatosti.

Pri skúmaní dôvodnosti návrhu obžalovaného Ľ. M. Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne ustálil, že pokiaľ obžalovaný Ľ. M. namieta zaujatosť sudcov Okresného súdu Piešťany i sudcov Krajského súdu v Trnave, domáha sa odňatia veci Okresnému súdu Piešťany a prikázania veci súdu mimo obvodu Krajského súdu v Trnave. Z tohto dôvodu skúmal dôvodnosť návrhu na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a prikázanie veci na

rozhodnutie inému súdu rovnakého stupňa na podklade námietok zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Piešťany a všetkým sudcom Krajského súdu v Trnave.

Zákonná sudkyňa JUDr. Pavlína Krajčírová vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti (č. l. 1789) uviedla, že s poukazom na dôvody, ktoré v novej námietke obžalovaný E. M. uviedol, má za to, že by bolo vhodné, aby vec bola prikázaná inému súdu na rozhodnutie. Z vyjadrenia sudcov Okresného súdu Piešťany (č. l. 1790 – 1791) vyplýva, že JUDr. Beáta Javorková sa vo veci cíti byť zaujatá, pretože pozná poškodených. Ostatní sudcovia Okresného súdu Piešťany sa vo veci necítia zaujatí. Z vyjadrení sudcov Krajského súdu v Trnave (č. l. 1796 – 1826) vyplýva, že ani jeden z nich sa necíti byť zaujatý, obžalovaného nepoznajú a nemajú žiaden pomer k veci.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločný nadriadený.

Inštitút odňatia a prikázania veci možno uplatniť len vtedy, ak pre tento postup existujú dôležité dôvody. Dôležitými dôvodmi, ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú pritom predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovného pôsobenia trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov, a čo najrýchlejšie prejednanie veci. Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu. Námietku zaujatosti však možno znášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú a nie proti neurčitým osobám, napríklad všetkým sudcom určitého súdu. Taktiež je nevyhnutné uviesť konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci.

Podľa § 31 ods. 1. Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa

úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomer k prejednávanej veci môže spočívať v tom, že samotná úradná osoba vystupuje ako poškodený trestným činom alebo je svedkom spáchaného činu.

Pomer k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo inému orgánu činnému v trestnom konaní spočíva v tom, že úradná osoba je blízkou osobou alebo v blízkom priateľskom, či nepriateľskom vzťahu k uvedeným osobám.

Osobami, ktorých sa úkon priamo dotýka, sú najmä strany trestného konania. Subjekty trestného konania a strany v konaní pred súdom sú definované v ustanovení § 10 ods. 11 Tr. por.

Dôvody na vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania sú v § 31 ods. 1 Tr. por. taxatívne vymenované, preto ich nemožno rozširovať. Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu a prísediaceho, je upevniť dôveru strán konania aj verejnosti k nestrannosti postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdov.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), každý má právo na spravodlivé súdne konanie. Neoddeliteľnou súčasťou tohto práva je aj právo na nestranný súd, ktorý však nie je Dohovorom definovaný. Obsah tohto práva vyplýva predovšetkým z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Nestrannosť je neodmysliteľným atribútom pojmu súd. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca myslel *pro foro interno* a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere. Pri aplikácii tohto prístupu potom rozlišujeme nestrannosť subjektívnu (konkrétne, t. j. hodnotí sa subjektívny pocit samotného sudcu, či sa cíti alebo necíti byť zaujatý) a nestrannosť objektívnu alebo štrukturálnu (abstraktnú, t. j. hodnotí sa, či by sudca zaujatý mohol byť).

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravidla sa posudzuje podľa správania sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam, so zreteľom na jeho štatút, či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán a predovšetkým obvineného.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní opodstatnenosti a závažnosti, treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Z ustanovenia čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva princíp, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Treba pripomenúť na tomto mieste, že právo na zákonného sudcu má každý, teda nielen obžalovaný.

Z označeného ústavného princípu vyplýva, že sudcov možno vylúčiť z vykonávania úkonov trestného konania len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré im zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

V týchto súvislostiach je potrebné poukázať aj na ustanovenie § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia

a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných priet'ahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Analýzou námietok zaujatosti, ktoré predložil obžalovaný Ľ. M. prostredníctvom svojho obhajcu, možno dospieť k názoru, že obžalovaný bez relevantných dôvodov namieta sudcov, ktorí sa na rozhodovaní v jeho trestnej veci v skutočnosti nepodieľajú. Zákonnou sudkyňou, ktorej bola vec pridelená náhodným výberom, je sudkyňa Okresného súdu Piešťany JUDr. Pavlína Krajčírová. Z jej vyjadrenia (č. l. 1789) nevyplývajú žiadne relevantné skutočnosti preukazujúce jej subjektívnu nestrannosť. Z obsahu námietok zaujatosti nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by boli dôvodom pre záver o neexistencii objektívnej nestrannosti na strane konajúcej zákonnej sudkyne JUDr. Pavlíny Krajčírovej.

Najvyšší súd pri skúmaní dôvodnosti námietok zaujatosti sudcov Okresného súdu Piešťany a sudcov Krajského súdu v Trnave a následného rozhodovania o odňatí veci Okresnému súdu Piešťany a prikázaní veci na rozhodnutie inému súdu, mimo obvodu Krajského súdu v Trnave, nie je viazaný iným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 5 Ndt 10/2014 z 1. júla 2014), na ktoré vo svojej námietke zaujatosti obžalovaný poukazuje. V rámci aktuálneho rozhodovania o odňatí a prikázaní veci, nemá kompetenciu preskúmať správnosť a zákonnosť rozhodnutia iného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Iný postup by bol v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým je zakotvený princíp legality.

Najvyšší súd uzatvára, že nezistil žiadne dôvody zaujatosti sudcov Okresného súdu Piešťany a sudcov Krajského súdu v Trnave v trestnej veci obžalovaného Ľ. M., a preto neexistujú zákonné dôvody na vylúčenie sudcov označených súdov z vykonávania úkonov v jeho trestnej veci a následne na odňatie veci Okresnému súdu Piešťany a prikázanie na rozhodnutie inému súdu.

Najvyšší súd nezistil dôvody stanovené § 23 ods. 1 Tr. por. k odňatiu trestnej veci obžalovaného Ľ. M. Okresnému súdu Piešťany, a preto rozhodol, že trestná vec obžalovaného Ľ. M., vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 31/2014, sa tomuto súdu neodníma.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 29. októbra 2014

**JUDr. Gabriela Š i m o n o v á , v. r.
predsedníčka senátu**

Vypracoval: JUDr. Pavol Polka

Za správnosť vyhotovenia:
Sylvia Machalová